

Informe jurídic emès a petició de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública en relació amb la reclamació contra la denegació per part d'un Departament de la sol·licitud d'accés a informació relativa a l'alumnat i professorat del sistema educatiu de Catalunya

La Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP) demana a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (APDCAT) que emeti un informe sobre una reclamació presentada en relació amb la denegació per part d'un Departament de la sol·licitud d'accés a informació relativa a l'alumnat i professorat del sistema educatiu de Catalunya.

Analitzada la sol·licitud, que s'acompanya d'una còpia de l'expedient administratiu tramitat davant la GAIP, aquesta Assessoria Jurídica informa del següent:

Antecedents

1. En data 7 de juliol de 2022, es presenta una sol·licitud davant d'un Departament en la qual se sol·licita la informació següent:

- Les dades de la borsa del professorat de Catalunya. En particular, sol·licita l'accés a *"tots els professors i professores que formen part de la borsa de professorat, tant els interins, com els que tenen plaça fixa, com els que porten anys a la borsa sense treballar. D'aquests professors vull saber el seu historial d'escoles a les que han estat i també vull saber les seves notes a les oposicions, la seva formació acadèmica, especialitats i cursos que tenen, a part del sexe i la edat. Les dades les vull anònimes i durant el major període de temps possible. És a dir, quant més cursos acadèmics millor.*
- El cens d'estudiants de totes les escoles públiques, des de la educació infantil fins a la universitat. En particular, sol·licita conèixer *"la seva edat, curs i escola a la que van, i expedient acadèmic. Vull tenir tot l'historial disponible de cada estudiant durant els diferents cursos acadèmics"*.
- Les aplicacions de les famílies a les escoles públiques. En particular, *"a quines escoles han aplicat les famílies per enviar els seus fills, el llistat i la que ha estat finalment adjudicada. Ho vull per educació infantil, primària i secundària"*.
- I, *"les aplicacions que fan els alumnes graduats de batxillerat sobre a quina universitat estudiar i quin grau fer"*.

Segons exposa la persona sol·licitant, el motiu de la petició és dur a terme una tesi doctoral en el camp de l'economia i l'educació a Catalunya, en concret, analitzar en quina mesura la interacció entre el professorat i l'alumnat millora el rendiment acadèmic i quin és l'efecte en els diferents barris i rendes socioeconòmiques en aquest procés.

2. En data 21 de juliol de 2022, el Departament resol denegar la sol·licitud d'accés sobre la base de l'article 24.2 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, en entendre que *“el lliurament de la informació demanada sobre la història acadèmica de tots els alumnes i la història laboral i expedient dels docents de manera individualitzada, encara que es donés de manera anonimitzada sense identificar al titular de les dades (nom i cognoms, codi personal, etc.), no permetria garantir la total anonimització de les dades, atès que a partir de les dades sol·licitades es pot identificar de manera indirecta la persona titular. Això suposa un risc molt elevat i pot afectar a un nombre molt elevat de persones que, en el cas de la informació sobre els alumnes, són en la seva majoria menors d'estat. Per tant, necessàriament, cal ponderar en defensa i a favor del dret fonamental a la protecció de dades personals de tots els tercers afectats en detriment del dret d'accés a la informació pública exercit per la persona sol·licitant”*.

3. En data 26 de juliol de 2022, la persona sol·licitant presenta una reclamació davant la GAIP en la qual reclama l'accés *“als expedients acadèmics i informació dels estudiants del sistema educatiu de Catalunya. També a la informació professional del professorat, per saber en quin centre treballaven”*.

La persona reclamant fa referència a què la informació sol·licitada s'ha facilitat a altres persones amb finalitats científiques (enumera diferents estudis, i n'aporta un d'ells a la reclamació), i defensa que també té dret a accedir a aquesta informació.

4. En data 29 de juliol de 2022, la GAIP tramet la reclamació al Departament, demanant un informe on exposi els antecedents de fet i fonamenti el seu posicionament en relació amb la reclamació, així com l'expedient complet i, si escau, que concreti les terceres persones que resultin afectades per l'accés reclamat.

La GAIP informa en aquesta comunicació que la persona reclamant ha sol·licitat el procediment de mediació, i sol·licita que informi les dades identificatives i de contacte de la persona o persones que representaran al Departament a la sessió de mediació.

5. En data 3 d'agost de 2022, el Departament informa de les persones que assistiran a les sessions de mediació.

6. En data 10 d'agost de 2022, la GAIP sol·licita informe a aquesta Autoritat, d'acord amb el que preveu l'article 42.8 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Fonaments Jurídics

I

De conformitat amb l'article 1 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, l'APDCAT és l'organisme independent que té per objecte garantir, en l'àmbit de les competències de la Generalitat, els drets a la protecció de dades personals i d'accés a la informació que hi està vinculada.

L'article 42.8 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que regula la reclamació contra les resolucions en matèria d'accés a la informació pública, estableix que si la denegació s'ha fonamentat en la protecció de dades personals, la Comissió ha de demanar informe a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, el qual ha de ser emès en el termini de quinze dies.

Per això, aquest informe s'emet exclusivament pel que fa a la valoració de la incidència que l'accés sol·licitat pot tenir respecte de la informació personal de les persones afectades, entesa com qualsevol informació sobre una persona física identificada o identificable, directament o indirectament, en particular mitjançant un identificador, com per exemple un nom, un número d'identificació, dades de localització, un identificador en línia o un o diversos elements propis de la identitat física, fisiològica, genètica, psíquica, econòmica, cultural o social d'aquesta persona (art. 4.1 del Reglament 2016/679, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades, en endavant RGPD).

Per tant, queda fora de l'objecte d'aquest informe qualsevol altre límit o aspecte que no afecti les dades personals que constin en la informació sol·licitada.

El termini transcorregut per a l'emissió d'aquest informe pot comportar una ampliació del termini per resoldre la reclamació, si així ho acorda la GAIP i es notifica a totes les parts abans que conclougui el termini per resoldre.

En conseqüència, el present informe s'emet en base a les esmentades previsions de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

D'acord amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, aquest informe es publicarà al web de l'Autoritat un cop notificat a les persones interessades, amb l'anonimització prèvia de les dades personals.

II

La normativa de protecció de dades, d'acord amb el que estableixen els articles 2.1 i 4.1) de l'RGPD, s'aplica als tractaments que es duguin a terme sobre qualsevol informació "*sobre una persona física identificada o identificable («el interesado»); se considerará persona física identificable toda persona cuya identidad pueda determinarse, directa o indirectamente, en particular mediante un identificador, como por ejemplo un nombre, un número de identificación, datos de localización, un identificador en línea o uno o varios elementos propios de la identidad física, fisiológica, genética, psíquica, económica, cultural o social de dicha persona*".

L'article 4.2) de l'RGPD considera "*«tratamiento»: cualquier operación o conjunto de operaciones realizadas sobre datos personales o conjuntos de datos personales, ya sea por procedimientos automatizados o no, como la recogida, registro, organización, estructuración, conservación, adaptación o modificación, extracción, consulta, utilización, comunicación por transmisión, difusión o cualquier otra forma de habilitación de acceso, cotejo o interconexión, limitación, supresión o destrucción*".

D'acord amb el que preveu l'article 5.1.a), qualsevol tractament de dades personals ha de ser lícit, lleial i transparent en relació amb l'interessat i, en aquest sentit, l'RGPD estableix la necessitat de concórrer en alguna de les bases jurídiques de l'article 6.1, entre les quals l'apartat c) preveu el supòsit que el tractament *"es necesario para el cumplimiento de una obligación legal aplicable al responsable del tratamiento"*.

Tal com es desprèn de l'article 6.3 de l'RGPD i recull expressament l'article 8 de Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), el tractament de dades només podrà considerar-se fonamentat en aquestes bases jurídiques de l'article 6.1. c) i e) de l'RGPD quan així ho estableixi una norma amb rang de llei.

Per la seva part, l'article 86 de l'RGPD disposa que *"los datos personales de documentos oficiales en posesión de alguna autoridad pública o u organismo público o una entidad privada para la realización de una misión en interés público podrán ser comunicados por dicha autoridad, organismo o entidad de conformidad con el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se les aplique a fin de conciliar el acceso del público a documentos oficiales con el derecho a la protección de los datos personales en virtud del presente Reglamento"*.

L'accés públic a documents en poder de les autoritats públiques o organismes públics es regula al nostre ordenament jurídic a la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (en endavant, LTC), la qual reconeix a les persones el dret d'accés a la informació pública, entenent-se com a tal *"la informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei"* (article 2.b) i 18 LTC). En termes similars es pronuncia la Llei estatal 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (en endavant, LT), en els seus articles 12 (dret d'accés a la informació pública) i 13 (informació pública).

En el cas que ens ocupa se sol·licita l'accés a determinada informació que afecta a l'alumnat i al professorat del sistema educatiu de Catalunya. Aquesta informació ha de ser considerada pública d'acord amb l'article 2.b) de l'LTC en ser informació en poder del Departament a conseqüència de l'exercici de llurs competències, i sotmesa al dret d'accés que preveu l'article 18 de l'LTC.

Cal fer avinent, però, que aquest dret d'accés no és absolut i pot ser denegat o restringit per les causes expressament establertes a les lleis, com és el cas dels límits dels articles 23 i 24 de l'LTC pel que fa a les dades personals.

III

Abans de l'anàlisi de la qüestió de fons, convé fer incís en una qüestió que afecta la informació objecte de reclamació.

La persona reclamant sol·licita accedir a diversa informació que afecta l'alumnat i les seves famílies, així com el professorat del sistema educatiu de Catalunya.

S'adverteix que en la sol·licitud d'accés tramesa davant el Departament, la persona reclamant sol·licita detalladament la informació a la qual pretén accedir en relació amb el professorat, l'alumnat i les seves famílies del sistema educatiu de Catalunya. No obstant això, a la reclamació presentada davant la GAIP la persona reclamant es limita a indicar, per una banda, la pretensió d'accés "*[...] als expedients acadèmics i informació dels estudiants del sistema educatiu de Catalunya*" i, per altra banda, "*[...] a la informació professional del professorat, per saber en quin centre treballaven*".

A partir de la informació que es disposa, prenent en consideració que segons la persona reclamant el Departament no li ha lliurat la informació que va sol·licitar en data 7 de juliol de 2022, podem entendre que la persona reclamant segueix demanant tota la informació sol·licitada inicialment, encara que en via de reclamació no s'hi refereixi expressament.

Per aquest motiu, l'objecte d'anàlisi del present informe abastarà tota la documentació que la persona reclamant va sol·licitar al Departament en data 7 de juliol de 2022, és a dir:

- Les dades de la borsa del professorat de Catalunya. En particular, la informació relativa a "*tots els professors i professores que formen part de la borsa de professorat, tant els interins, com els que tenen plaça fixa, com els que porten anys a la borsa sense treballar. D'aquests professors vull saber el seu historial d'escoles a les que han estat i també vull saber les seves notes a les oposicions, la seva formació acadèmica, especialitats i cursos que tenen, a part del sexe i la edat. Les dades les vull anònimes i durant el major període de temps possible. És a dir, quant més cursos acadèmics millor.*"
- El cens d'estudiants de totes les escoles públiques, des de la educació infantil fins a la universitat. En particular, "*la seva edat, curs i escola a la que van, i expedient acadèmic. Vull tenir tot l'historial disponible de cada estudiant durant els diferents cursos acadèmics*".
- Les aplicacions de les famílies a les escoles públiques. En particular, "*a quines escoles han aplicat les famílies per enviar els seus fills, el llistat i la que ha estat finalment adjudicada. Ho vull per educació infantil, primària i secundària*".
- I, "*les aplicacions que fan els alumnes graduats de batxillerat sobre a quina universitat estudiar i quin grau fer*".

Un cop establert quin és l'objecte de la reclamació, es considera que l'anàlisi de la possibilitat d'accedir a aquesta informació s'ha de fer de manera separada per als diferents grups d'informació sol·licitats, és a dir, en primer lloc, la informació relativa al professorat, en segon lloc, la relativa a alumnat i, finalment, la relativa a les aplicacions de les famílies a les escoles públiques i les dels alumnes graduats de batxillerat.

IV

A priori, respecte a les categories de dades que poden veure's afectades per la sol·licitud d'accés, val a dir que atesa la naturalesa de la informació sol·licitada, no sembla que hi hagin afectades dades especialment protegides en els termes previstos a l'article 23 de

l'LTC, això és, dades relatives a la ideologia, l'afiliació sindical, la religió, les creences, l'origen racial, la salut i la vida sexual, i també les relatives a la comissió d'infraccions penals o administratives que no comportin l'amonestació pública a l'infractor. En cas que hi hagi informació d'aquest tipus, i a manca de consentiment exprés del titular per mitjà d'un escrit, caldria limitar-ne l'accés.

En principi l'anàlisi de la pretensió d'accés s'ha de dur a terme d'acord amb les previsions de l'article 24 de l'LTC, el qual disposa el següent:

“1. S’ha de donar accés a la informació pública si es tracta d’informació directament relacionada amb l’organització, el funcionament o l’activitat pública de l’Administració que contingui dades personals merament identificatives llevat que, excepcionalment, en el cas concret hagi de prevaler la protecció de dades personals o altres drets constitucionalment protegits.

2. Si es tracta d’altra informació que conté dades personals no incloses a l’article 23 (dades especialment protegides), es pot donar accés a la informació, amb la prèvia ponderació raonada de l’interès públic en la divulgació i els drets de les persones afectades. Per a dur a terme aquesta ponderació s’ha de tenir en compte, entre altres, les circumstàncies següents:

- a) El temps transcorregut.*
- b) La finalitat de l'accés, especialment si té una finalitat històrica, estadística o científica, i les garanties que s'ofereixin.*
- c) El fet que es tracti de dades relatives a menors d'edat.*
- d) El fet que pugui afectar la seguretat de les persones.*

3. Les sol·licituds d'accés a la informació pública que es refereixin només a dades personals del sol·licitant s'han de resoldre d'acord amb la regulació del dret d'accés que estableix la legislació de protecció de dades de caràcter personal.”

Pel que es desprèn de la sol·licitud d'informació, no sembla que entre la informació lliurada hi hagi d'haver dades de personal de l'administració (deixant al marge les dades del professorat), a les quals es refereix l'article 24.1 LTC, això és, dades relatives al personal funcionari o altre personal de l'administració que han intervingut en l'elaboració, aprovació o tramesa dels documents sol·licitats. Malgrat això, en el cas que n'hi hagués, caldria tenir en compte la possibilitat d'accés a aquest tipus d'informació en els termes de l'article 70 de l'RLTC, llevat que concorri alguna circumstància especial (posada de manifest arran del tràmit d'audiència que preveu l'article 31 LTC o en la comunicació prevista a l'article 70.4 RLTC) de en alguna de les persones afectades que justifiqui limitar-ne l'accés.

L'article 70 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública (d'ara endavant, RLTC), desenvolupa les previsions de l'article 24 de l'LTC en el següent sentit:

“2. Als efectes del que preveu l'article 24.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, són dades personals merament identificatives les consistents en el nom i cognoms, el càrrec o lloc ocupat, cos i escala, les funcions desenvolupades i el telèfon i les adreces, postal i electrònica, de contacte professional, referides al personal al servei de les administracions públiques, alts càrrecs i personal directiu del sector públic de les administracions públiques.

En els casos en els quals la publicació o l'accés a un document administratiu requereixi la identificació de l'autor, s'han d'eliminar, especialment, les dades de localització, el número del document nacional d'identitat o document equivalent i la signatura manuscrita. Si la signatura és electrònica, s'ha de publicar el document signat electrònicament de manera que no es pugui accedir a les propietats del certificat electrònic emprat per a la signatura.

Les dades de localització s'han de suprimir en el cas que no es tracti de les dades merament identificatives de l'autor en la seva condició de càrrec o personal al servei de les administracions públiques.”

V

Pel que fa a les dades relatives al professorat del sistema educatiu de Catalunya, la persona reclamant sol·licita conèixer respecte de tot el personal docent -inclòs el personal interí, i les persones apuntades a la borsa de treball que mai han treballat com a docents- l'historial de centres educatius en els quals han prestat serveis, la puntuació a les proves d'accés al cos docent, la seva formació acadèmica, especialitats i cursos, el sexe i l'edat.

La persona reclamant sol·licita que aquesta informació sigui anònima, i que abasti el període més gran de temps possible. En particular, la persona reclamant fa referència que la informació sigui relativa a “[...] *quants més cursos millor*”.

Si bé la informació relativa al professorat pot estar parcialment relacionada amb l'organització i funcionament del sistema educatiu català, en especial pel que fa a la informació relativa als centres educatius on el professorat ha prestat o presta serveis, és evident que l'abast de tota la informació excedeix de sol·licitar les dades merament identificatives a les quals fa referència l'article 24.1 de l'LTC i 70.2 de l'RLTC.

Per aquest motiu, l'anàlisi relativa a la possibilitat d'accés s'ha de dur a terme d'acord amb la previsió de l'article 24.2 de l'LTC, és a dir, la necessitat de fer una ponderació raonada entre l'interès públic en la divulgació i els drets de les persones afectades, prenent en consideració, entre altres, el temps transcorregut, la finalitat de l'accés, les garanties que s'ofereixen, si hi ha menors d'edat afectats o el fet que l'accés pretès pugui afectar la seguretat de les persones.

En el cas que ens ocupa, el primer element a tenir en compte és el fet que, d'acord amb els termes de la sol·licitud, la informació a la qual es pretén accedir no se sol·licita respecte d'un període concret o definit. De fet, la persona reclamant fa referència expressa a què la informació abasti com més temps possible.

Així, el gran nombre de persones afectades, i l'amplitud del període respecte del qual es sol·licita dades de la seva vida professional ha de ser un element a tenir en compte a l'efecte de la ponderació.

Un altre element que cal tenir en consideració en el cas particular és la finalitat de la sol·licitud. Si bé l'article 18.2 de l'LTC disposa que l'exercici del dret d'accés no és condicionat a la concurrència d'un interès personal, i no resta subjecte a motivació ni requereix la invocació de cap norma, conèixer la motivació per la qual la persona reclamant desitja obtenir la informació pot ser un element rellevant a tenir en compte en la ponderació.

La persona reclamant fa referència en la seva sol·licitud, així com a la posterior reclamació, que requereix aquesta informació per realitzar una tesi doctoral en el camp de l'economia i l'educació de Catalunya. En particular, segons exposa, l'objectiu de la tesi és analitzar com la interacció entre el professorat i l'alumnat millora el rendiment acadèmic i quin és l'efecte entre els diferents barris i rendes socioeconòmiques.

D'acord amb el que preveu el Reial Decret 99/2011, de 28 de gener, pel qual es regulen els ensenyaments oficials de doctorat, s'entén que el doctorat és el tercer cicle d'estudis universitaris oficials, el qual té com a objectiu l'adquisició de competències i habilitats relacionades amb la investigació científica de qualitat (art. 2.1). Alhora, en relació amb la tesi doctoral, l'article 13 d'aquest decret preveu que consistirà en un treball original d'investigació elaborat pel candidat en qualsevol camp de coneixement.

Així, l'elaboració d'una tesi doctoral es pot emmarcar dins de la finalitat científica a la qual fa referència l'article 24.2.b) de l'LTC.

Prenent en consideració aquestes circumstàncies, sembla clar que des de la perspectiva de la persona reclamant, accedir a la informació relativa al professorat pot ser d'utilitat per elaborar la tesi doctoral en el camp de l'educació en Catalunya. Aquesta informació pot permetre la persona reclamant establir línies d'investigació amb l'objectiu que ha exposat, i arribar a una conclusió o una altra, depenent de la informació de què disposi.

A mode d'exemple, disposar de la informació relativa a la formació acadèmica del professorat, sexe i edat pot ser útil a la persona reclamant per conèixer aspectes relatius al funcionament del sistema educatiu català, en particular, en relació amb el professorat més enllà de la formació inicial que garanteix l'aptitud per a la docència (art. 109 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, o LE) i com pot influir en la interacció amb l'alumnat i el rendiment acadèmic, classificat per edats o sexe.

No obstant això, és evident que disposar de la informació en els termes que s'han sol·licitat permet a la persona reclamant elaborar un perfil professional que pot arribar a perjudicar a diferents esferes del professorat en general, especialment en l'àmbit professional, en concret a la trajectòria i reputació professional.

Per això, i tenint en compte que l'article 89 RGPD requereix l'adopció de garanties adequades caldria aplicar el mecanisme de l'anonimització, atès que la finalitat pretesa per la persona reclamant (elaboració de la tesi doctoral) pot assolir-se sense necessitat de sacrificar la protecció de les dades del professorat. Per aquest motiu, es considera que l'accés es pot facilitar sempre que les dades siguin anonimitzades.

De fet, la mateixa persona reclamant sol·licita les dades del professorat de manera anonimitzada.

En aquest sentit, cal fer avinent que l'anonimització de la informació suposa l'eliminació de qualsevol data relativa a persones físiques que constin a la documentació o qualsevol altra informació que pugui permetre identificar-les directament o indirectament, sense esforços desproporcionats. Convé fer referència a la previsió del considerant 26 de l'RGPD:

“Para determinar si existe una probabilidad razonable de que se utilicen medios para identificar a una persona física, deben tenerse en cuenta todos los factores objetivos, como los costes y el tiempo necesarios para la identificación, teniendo en cuenta tanto la tecnología disponible en el momento del tratamiento como los avances tecnológicos. Por lo tanto los principios de protección de datos no deben aplicarse a la información anónima, es decir información que no guarda relación con una persona física identificada o identificable, ni a los datos convertidos en anónimos de forma que el interesado no sea identificable, o deje de serlo. En consecuencia, el presente Reglamento no afecta al tratamiento de dicha información anónima, inclusive con fines estadísticos o de investigación.”

En el cas particular, atès el volum d'informació relativa al professorat que se sol·licita, i les categories de dades sol·licitades, és important seleccionar i aplicar una tècnica d'anonimització adequada. L'omissió de noms i cognoms, per exemple, pot no ser suficient per entendre que la informació està anonimitzada, atès l'ampli període analitzat i la facilitat de vincular una determinada persona amb algun moviment que es pot haver produït en un determinat centre escolar.

Per això, resulta adient aplicar la tècnica de l'agregació a la qual es refereix el Dictamen 5/2014 sobre tècniques d'anonimització del Grup de Treball sobre Protecció de Dades de l'article 29. D'acord amb aquest dictamen, l'agregació és una tècnica d'anonimització que ha d'impedir “... que un interesado sea singularizado cuando se le agrupa junto con, al menos, un número k de personas. Para lograrlo, los valores de los atributos se generalizan hasta el punto de que todas las personas acaban compartiendo el mismo valor. Por ejemplo, al reducir la granularidad de un lugar (de ciudad o región), muchos interesados compartirán esos valores ...”

Traslladat al cas que ens ocupa, es considera que, per tal de fer efectiu el dret d'accés a la informació pública i garantir la protecció de les dades del professorat, l'anonimització eficaç ha de passar per l'aplicació de la tècnica de l'agregació de la informació, per evitar la singularització del professorat. En particular, en municipis petits, l'agregació per nucli de població pot no ser suficient, pels motius que s'han exposat anteriorment, però possiblement sí seria eficaç agregar la informació a escala comarcal, de manera que no permeti identificar professors concrets.

VI

Pel que fa a la informació relativa a l'alumnat, la persona reclamant sol·licita informació que va des de l'etapa d'educació infantil fins a l'accés a la universitat. En particular, sol·licita els expedients de l'alumnat, l'edat, el curs i el centre educatiu en què cursen els estudis, així com el seu expedient acadèmic. La persona reclamant sol·licita conèixer tot l'historial disponible de l'alumnat durant tots els cursos acadèmics.

L'anàlisi de la possibilitat d'accés a aquesta informació ha de tenir en compte el contingut de l'expedient acadèmic. Sens ànims de fer-nos extensius, l'expedient acadèmic de l'alumnat constitueix el recull de documents que, de manera acumulativa, fan referència als resultats de l'avaluació obtinguts per l'alumne al llarg de cada període educatiu (infantil, primària, secundària...) i conté totes les dades personals i acadèmiques rellevants, com ara, les dades d'identificació del centre, les dades personals de l'alumne/a, les dades i la documentació d'incorporació de l'alumne/a en cada etapa, els resultats de les avaluacions finals, les

decisiones de pas de curs i titulació, les observacions que l'equip docent consideri oportú de fer-hi constar, les dades i la documentació d'acabament o de sortida de l'etapa i qualsevol resolució administrativa de caràcter singular que afecti l'alumne/a i, si escau, els plans individualitzats.

Prenent en consideració la informació que pot constar als expedients acadèmics, d'entrada no es pot descartar que entre la informació que conté pugui haver-hi dades a les quals fa referència l'article 23 de l'LTC, en especial dades de salut, en els casos de necessitats educatives especials (alumnat afectat per discapacitats físiques, psíquiques o sensorials) .

Així, ja d'entrada, d'acord amb el que preveu l'article 23 de l'LTC, l'accés a aquesta informació s'ha d'excloure, i la sol·licitud d'accés ha de ser denegada.

Quan a la resta de casos no afectats pel límit de l'article 23 de l'LTC, l'anàlisi de la possibilitat d'accés s'ha de dur a terme a través de la ponderació a què fa referència l'article 24.2 de l'LTC.

A més de tenir en compte, com a elements en la ponderació, l'abast temporal de la informació sol·licitada i la finalitat a la qual es volen destinar les dades (per a l'elaboració d'una tesi doctoral), en aquest cas és rellevant el fet que la informació sigui relativa, en major part, a menors d'edat.

Sens perjudici que, des de la perspectiva de la persona reclamant, accedir a la informació sol·licitada pot permetre assolir la finalitat pretesa i, fins i tot, pot ser útil , per controlar l'actuació o l'eficàcia de les polítiques de les administracions competents en educació, des del punt de vista de l'alumnat, és evident que disposar de l'expedient acadèmic de tot el cens de l'alumnat de Catalunya, és informació que cal considerar d'especial protecció en la mesura que les conseqüències que se'n poden derivar per a les persones afectades pot perjudicar especialment el desenvolupament acadèmic, el seu futur professional i, fins i tot, el lliure desenvolupament, especialment tenint en compte que la majoria seran menors d'edat.

Per aquests motius, es considera que ha de prevaldre el dret a la protecció de dades de l'alumnat. No obstant això, cal tenir present la previsió de l'article 25.1 de l'LTC pel qual *“si és aplicable algun dels límits d'accés a la informació pública [...] la denegació d'accés només afecta la part corresponent de la documentació, i s'ha d'autoritzar l'accés restringit a la resta de les dades”*. En termes similars es pronuncia l'article 68.2 del RLTC, pel qual *“s'ha de donar accés parcial a la informació que no quedi afectada per la restricció sempre que no reveli la informació que ha estat ocultada legalment.[...]”*.

Així, tant en els casos en què sigui d'aplicació el límit de l'article 23 de l'LTC, com en la resta de casos, per tal de fer efectiu el dret d'accés a la informació pública i garantir la protecció de dades de l'alumnat, caldria donar accés a la persona reclamant a través de dades agregades anonimitzades (Dictamen 5/2014, del Grup de Treball de l'article 29, al qual ens remetem).

En definitiva, es considera que, per tal de no singularitzar l'alumnat, la informació ha de ser agregada de manera que es garanteixi la no identificació. D'igual manera que s'ha analitzat respecte de la informació relativa al professorat, en aquest cas es considera que atesa la pluralitat de supòsits que hi poden concórrer, l'agregació per àmbit comarcal pot garantir

l'anonimització eficaç. No obstant això, si aquesta segmentació permetés la identificació de l'alumnat, caldria analitzar quin és el nivell d'agregació adequat.

VII

En últim lloc, la persona reclamant sol·licita conèixer *“les aplicacions de les famílies a les escoles públiques. Vull saber a quines escoles han aplicat les famílies per enviar els seus fills, el llistat i la que ha estat finalment adjudicada. Ho vull per educació infantil, primària i secundària. Finalment també vull veure les aplicacions que fan els alumnes graduats de batxillerat sobre a quina universitat estudiar i quin grau fer”*.

D'entrada, cal tenir en compte la normativa sectorial que regula el procés de preinscripció i matrícula als centres del servei d'educació de Catalunya. Als efectes d'aquest informe es tindrà com a referència les previsions de la Resolució EDU/464/2022, de 24 de febrer, per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula d'alumnes als centres del Servei d'Educació de Catalunya i altres centres educatius, en els diversos ensenyaments sostinguts amb fons públics, per al curs 2022-2023 (d'ara endavant, la Resolució)

Convé destacar d'aquesta Resolució les següents previsions:

“6.4 D'acord amb el que estableix l'annex corresponent a cada ensenyament, els centres publiquen les següents llistes del procés de preinscripció i matrícula:

- a) Llista de sol·licituds de preinscripció al centre amb la puntuació provisional.*
- b) Llista de sol·licituds de preinscripció al centre amb la puntuació, un cop resoltes les reclamacions.*
- c) Llista ordenada de les sol·licituds de preinscripció al centre.*
- d) Llista d'alumnes admesos: sol·licituds de preinscripció amb el centre assignat i sol·licituds assignades al centre, amb indicació del centre demanat en primera petició.*
- e) Llista d'espera.*
- f) Llista d'alumnes matriculats al centre procedents del procés de preinscripció i admissió, i nombre de vacants resultants un cop finalitzat el procés.*

En el segon cicle d'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria, les oficines municipals d'escolarització també fan públiques aquestes llistes, excepte l'última.

6.5 La publicació de la llista de sol·licituds de preinscripció al centre amb la puntuació provisional obre un termini per presentar, si escau, reclamacions davant el centre, adjuntant la documentació acreditativa necessària. Finalitzat aquest termini, l'òrgan corresponent del centre les resol.

6.6 Si en algun nivell de segon cicle d'educació infantil, educació primària o educació secundària obligatòria, el centre no ha pogut admetre tots els alumnes que l'havien demanat, es publica una llista d'espera, on consten les sol·licituds que han demanat aquell centre en primera opció o posteriors, sempre que no tinguin assignada una petició d'ordre anterior i, per tant, prioritzada pel sol·licitant. Les sol·licituds de la llista d'espera estan ordenades segons l'ordre de petició, les prioritats corresponents, la puntuació i el número de desempat. Les peticions ampliades, que s'han informat en el període d'ampliació de peticions en les sol·licituds que s'assignen d'ofici, no queden en llista d'espera. Per al batxillerat, la llista

d'espera s'ordena de la mateixa manera i conté únicament les sol·licituds que han demanat el centre en primera opció.

Per als cicles de formació professional i els d'arts plàstiques i disseny, la llista d'espera s'ordena segons cada via d'accés, d'acord amb l'ordre de petició, els criteris de prioritat i el número de desempat, i conté únicament les sol·licituds que han demanat el centre en primera opció.

6.7 Aquestes llistes, i qualsevol altra que contingui dades personals, només es poden publicar per mitjans electrònics si s'han anonimitzat. En cas contrari, només es poden publicar dins les dependències del centre”

Sobre la base d'aquestes previsions, i als efectes de la ponderació a què fa referència l'article 24.2 de l'LTC, la normativa sectorial recull l'obligació de publicar els llistats a què fa referència el punt 6.4 de la Resolució. Ara bé, cal posar èmfasi en el punt 6.7 de la Resolució pel qual si bé s'han de publicar les llistes, l'accés per mitjans electrònics requereix que siguin anonimitzades, i en cas contrari, només es poden publicar dins de les dependències de cada centre.

En el cas que ens ocupa, és evident que la pretensió d'accés a tots els llistats a què hem fet referència i relatius a tot el sistema educatiu de Catalunya comporta una ingerència molt més significativa que el règim de publicitat que suposa publicar els llistats en les dependències de cada centre (on els destinataris o potencials destinataris de la informació són molt més reduïts).

Així, prenent en consideració que si bé la informació sol·licitada pot ser útil per a la finalitat d'elaborar la tesi doctoral per part de la persona reclamant i, fins i tot, des de la perspectiva de la normativa de transparència, pot permetre controlar i avaluar la gestió dels processos de pre-matrícula i matrícula en els centres educatius, és evident que l'accés a aquesta informació pot permetre elaborar perfils familiars que incloguin no només dades identificatives, sinó fins i tot informació econòmica o patrimonial.

Per aquests motius, i atès que la finalitat perseguida es podria assolir igualment disposant d'informació agrupada a nivell de les sol·licituds d'inscripció rebudes per a cada centre i el grau o percentatge en què han estat satisfetes les opcions de les famílies, es considera que l'accés a aquesta informació relativa al procés de pre-matrícula i matrícula només és possible si es lliura de manera agregada i anonimitzada.

A aquesta mateixa conclusió s'ha d'arribar respecte de la informació dels alumnes graduats de batxillerat relativa a la selecció d'universitat i el grau pels motius que exposarem a continuació.

D'acord amb els termes en què es formula la reclamació, la persona reclamant sol·licita conèixer la selecció d'universitats dels alumnes graduats en batxillerat i quins són els graus escollits.

D'acord amb el que preveu l'article 32 de la Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya, l'accés al sistema universitari públic de Catalunya ha de respectar els principis de publicitat, igualtat, mèrit i capacitat. No obstant això, la normativa sectorial no regula la

publicitat de la documentació a la qual es refereix la reclamació, és a dir, la selecció o preferència d'universitat de l'alumnat i el grau escollit.

Atesos els elements que concorren en el cas particular, i prenent en consideració l'afectació que per a l'alumnat pot suposar conèixer la universitat seleccionada (o seleccionades durant el procés d'accés a la universitat) i el grau escollit, es considera que la finalitat pretesa per la persona reclamant -elaboració d'una tesi doctoral- pot assolir-se sense necessitat de conèixer les dades personals de l'alumnat, és a dir, agregant les dades a nivell dl nombre d'estudiants que han optat per cadascun dels graus que ofereixen les universitats catalanes.

Conclusió

L'accés a la informació relativa al professorat i l'alumnat del sistema educatiu de Catalunya, és possible en la mesura que la informació estigui agregada i anonimitzada, en els termes que s'han exposat.

Barcelona, 16 de setembre de 2022